

Ξεχασμένες τέχνες και επαγγέλματα

Η τέχνη της κωδωνοποιίας στην Άμφισσα

Ο ήχος των κοπαδιών είναι ένας ήχος ιστορίας. Τα κουδούνια χρησιμοποιήθηκαν ανά τους αιώνες στην κτηνοτροφία, για τον εντοπισμό των ζώων και όχι μόνο. Οι κτηνοτρόφοι μέχρι και σήμερα, αρματώνουν το κοπάδι τους, με ήχους. Δηλαδή κρεμούν στα ζώα τους, διάφορα είδη και μεγέθη κουδουνιών. Γιατί τα κουδούνια ή τσοκάνια (τροκάνια) αλλάζουν ανάλογα με την ηλικία, το μέγεθός του ζώου και την εποχή του χρόνου. Και η τέχνη της κατασκευής τους μοιάζει πολύ με εκείνη, των μουσικών οργάνων! Κάθε κοπάδι και μια ορχήστρα. Κάθε όργανο έχει τη δική του φωνή. Κι όλα μαζί μια μοναδική για κάθε κοπάδι αρμονία.

Το κουδούνι δεν είναι ένα απλό εργαλείο, αλλά ένας ηχητικός πομπός, χάρη στο οποίο, οι κτηνοτρόφοι αποκτούν έναν ξεχωριστό κώδικα επικοινωνίας, με τα κοπάδια τους. Οι πιο έμπειροι, γνωρίζουν επακριβώς τους ήχους, κι έτσι μπορούν να καταλάβουν, εάν και πότε, το κοπάδι τους βόσκει, περπατάει, τρέχει, αν το κυνηγάνε, αν πίνει νερό, μέχρι και αν του επιτίθενται μύγες, ή αν έχει ξεσπάει καυγάς μεταξύ των ζώων! Επίσης, μπορούν εύκολα να διακρίνουν εάν το κουδούνισμα που ακούνε είναι από αρνί, κατσίκι, πρόβατο ή τράγο. Καθώς, και να εντοπίσουν εύκολα τα πρόβατα, σε περίπτωση που έχουν ξεκόψει από το υπόλοιπο κοπάδι.

Η παραδοσιακή τέχνη της κωδωνοποιίας άνθισε στην Άμφισσα τον 19ο αιώνα και το Μεσοπόλεμο και έγινε το σήμα κατατεθέν της πόλης. «Η μάνα των κουδουνιών είναι τα Σάλωνα με τα πολλά εργαστήρια. Οι Σαλωνίτες γιομίζουν όλη τη Ρούμελη με τα κουδούνια που βγάνουν απ τα χέρια τους», έγραφε το 1930 ο λαογράφος Δημήτριος Λουκόπουλος στα «Ποιμενικά της Ρούμελης». Τα παλιά χρόνια οι κωδωνοποιοί ήταν γνωστοί ως κουδουνάρηδες ή λεράδες. «Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στην παραδοσιακή αγροτική κοινωνία μέχρι και τον τελευταίο μεγάλο πόλεμο ανέδειξε την τέχνη τους, καθώς το κουδούνι ήταν απαραίτητο εξάρτημα του κοπαδιού», λέει η Καίτη Καμηλάκη, διευθύντρια του Κέντρου Έρευνας της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών.

Στη συνέχεια η κωδωνοποιία στην Άμφισσα και γενικότερα γνώρισε φθίνουσα πορεία λόγω των γενικότερων κοινωνικών εξελίξεων που χαρακτήρισαν και το επάγγελμα αυτό καθώς και την κτηνοτροφία στη χώρα μας. Τα χειροποίητα σαλωνίτικα κουδούνια υπήρξαν από τα κορυφαία στο είδος τους σε ολόκληρη την επικράτεια, γνώρισαν μεγάλη διάδοση σε όλη τη χώρα και αποσπούσαν συχνά εξαιρετικές

τιμητικές διακρίσεις, όπως στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης κι αλλού.



Κουδούνια Σαλώνων



Φοιμελιῶται ποιμένες δοκιμάζοντες τὰ κουδούνια τῶν προβάτων καὶ γιδιῶν
των εἰς ἃν ἀπὸ τὰ ὀνομαστὰ ἐργαστήρια κοιδωνοποιῖας τῆς Ἀμφίσης.

Κουδούνια Σαλώνων 1



Κουδούνια Σαλώνων 2



Κουδούνια Σαλώνων 3

Ο κόσμος των κουδουνιών

Κατηγορίες κουδουνιών

- Ανάλογα με τον τρόπο κατασκευής: χυτά και σφυρήλατα
- Ανάλογα με τη χρήση: κυπριά, πλακούλες, τσοκάνια, καμπανέλια, φούσκες, αρνολεράκια, σχολικά κουδούνια
- Ανάλογα με το μέγεθος: τροκάνια, καμπάνες, τράκες (μεγάλα) και χαρχαλάκια, χοχλιοδολεράκια, ψιλολεράκια (μικρά)

Στάδια κατασκευής

- Τύπωμα
- Χύτευση
- Λιμάρισμα
- Επιχάλκωση

ΠΗΓΗ: Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας

Ονομασίες κουδουνιών

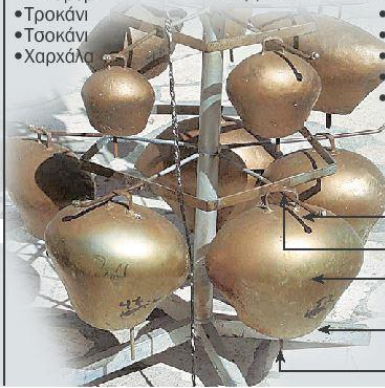
- Γαλαροκούδουνο
- Καμπανέλι
- Κυπρί
- Λέρι
- Μπουζούκα
- Σκλαβέρι
- Τροκάνι
- Τσοκάνι
- Χαρχάλα

Υλικά κατασκευής

- Μέταλλο (χαλκός, μπρούτζος, νίκελ)
- Χώμα για το τύπωμα
- Καρβουνόσκονη

Εργαλεία κατασκευής

- Μήτρα
- Καλούπι
- Κάσα
- Αμόνι
- Σφυρί
- Φούρνος (καμίνι),
- Κουτάλα
- Τρυπάνι
- Καλέμι
- Τόρνος
- Δράπανο



Τα μέρη

- Κορυφή
- Χερούλι
- Κυρίως κουδούνι
- Στόμα
- Γλωσσίδι (μονό ή διπλό)

Κουδούνια Σαλώνων 4



Τσοκάνι 1



Τσοκάνι 2

Ο τελευταίος κουδουνάς της Αμφισσας

«Ηθελα απλώς να βγάλω ένα χαρτζιλίκι, αλλά αυτή η δουλειά αποδείχτηκε έργο ζωής. Το κουδούνι δεν είναι μόνο ένα εργαλείο. Είναι ένας ξεχωριστός κώδικας επικοινωνίας. Διακρίνω τους ήχους του όπως τις ανθρώπινες φωνές. Για μένα είναι η ζωή μου. Γι' αυτό και λυπάμαι πολύ που αυτή η τέχνη σβήνει για πάντα».

Ο Χρήστος Παπαδήμας από την Αμφισσα είναι ο τελευταίος έλληνας κουδουνάς. Στα 34 χρόνια του σήμερα, βλέπει την τέχνη στην οποία μυήθηκε πριν από είκοσι και πλέον χρόνια να χάνεται οριστικά. Η χειροποίητη κουδουνοποιία έχει παράδοση αιώνων στα Σάλωνα. Τα παλιά χρόνια υπήρχαν στην πόλη πολλά κουδουνάδικα με δεκάδες τεχνίτες. «Εδώ και 13 χρόνια έχω μείνει ο μοναδικός κουδουνάς. Οι υπόλοιποι έχουν φύγει από τη ζωή ή έχουν πια βγει στη σύνταξη», λέει στα «ΝΕΑ» ο κ. Παπαδήμας. Ήταν μαθητής γυμνασίου ακόμα όταν συνάντησε «τη μελωδία της ευτυχίας», όπως λέει, στον ήχο των κουδουνιών. «Δίπλα στο σπίτι μας δούλευε ένας μάστορας. Μια μέρα μου είπε: “Έλα να με βοηθάς και να κερδίζεις κι ένα χαρτζιλίκι”. Ετσι ξεκίνησα να δουλεύω τα καλοκαίρια και τον χειμώνα που άρχισε το σχολείο συνέχισα παράλληλα με τα μαθήματα». Ανοίγει το εργαστήριό του κάθε πρωί στις 6 και δουλεύει μέχρι αργά το μεσημέρι. Μοναδικός του εξοπλισμός είναι ένα καμίνι, τρία αμόνια κι ένα ηλεκτρικό ψαλίδι. «Μ' αυτά φτιάχνουμε δύο ειδών κουδούνια: τα στρογγυλά που τα βάζουμε στα αρνιά και τα πλακέ που τα λέμε τσοκάνια και μπαίνουν στα κατσίκια.

Το μυστικό για να αποκτήσει το κουδούνι τον κατάλληλο ήχο είναι... οι σφαίρες. «Ρίχνουμε μέσα στο κουδούνι κάλυκες. Ετσι πιάνει πιο καλή φωνή. Θέλει, όμως, μεγάλη τέχνη. Όταν έρχεται ο βοσκός και μου λέει “θέλω 50 τσοκάνια να χτυπάνε με μία φωνή”, εγώ πρέπει να πετύχω τον ίδιο ήχο σε όλα». Πώς το καταφέρνει;

«Χτυπάς, ξαναχτυπάς, το παλεύεις μέχρι να το πετύχεις. Δουλεύω εικοσιπέντε χρόνια κι ακόμη μαθαίνω».

«Έχω κάνει δουλειές των εκατό ευρώ, αλλά μου έχουν τύχει και παραγγελίες για πέντε και έξι χιλιάδες. Μια φορά κάποιος μου ζήτησε 200 κουδούνια», λέει ο κ. Παπαδήμας, ο οποίος φτιάχνει κάθε εβδομάδα περίπου 150 κομμάτια. «Όσο ζω θα φτιάχνω κουδούνια», λέει, χωρίς να κρύβει το παράπονό του. «Κάποτε το επάγγελμα είχε μεγάλη πέραση. Σήμερα δεν ενδιαφέρεται κανείς να το συνεχίσει». Τα τελευταία χρόνια, τη θέση των παραδοσιακών κουδουνοποιών έχει πάρει η βιομηχανική παραγωγή. «Πολλοί προτιμούν τα εισαγόμενα κουδούνια που φτιάχνονται μαζικά στο εξωτερικό, κυρίως στην Τουρκία. Όμως ο μερακλής θα έρθει σε εμένα».

(Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ)



Κουδουνάς

Οι μαχαιροποιοί της Πολυδρόσου

Στον οικισμό Πολύδροσος της περιοχής του Παρνασσού, επιβιώνει ακόμη η παμπάλαια τέχνη της κατασκευής μαχαιριών. Οι μαχαιροποιοί δούλευαν αρχικά στο χωριό Ανω Σουβάλα, αλλά μετά τη δημιουργία του νέου οικισμού κατέβηκαν στην Πολύδροσο. Ήταν διάσημοι για την τέχνη τους και τα σουβαλιώτικα μαχαίρια ήταν περιζήτητα. Είναι μαχαίρια για... χασάπηδες, για αγρότες, για κτηνοτρόφους και για οικιακή χρήση. Τα εργαστήριά τους ήταν όλα στα Μαντάμια, στην τοποθεσία «Πλατάνου», όπου τα νερά της ομώνυμης πηγής έδιναν κίνηση στους τροχούς στους οποίους ακόνιζαν τα μαχαίρια και τα άλλα εργαλεία τους.

Τα κάρβουνα για τις φωτιές τα έφτιαχναν μόνοι τους σε καμίνια, μέσα στα δάση του Παρνασσού. Οι μαχαίράδες της Σουβάλας κατασκεύαζαν επίσης γεωργικά εργαλεία – κασμάδες, τσεκούρια, υνιά, μπαλτάδες, ψαλίδια, κλαδευτήρες, τσάπες. Η τέχνη της μαχαιροποιίας στη Σουβάλα είναι πολύ παλιά και κάποιοι λένε πως υπήρχε και στην

Τουρκοκρατία. Οι μαχαιράδες ταξίδευαν με την πραμάτεια τους για να την πουλήσουν σε χωριά, σε πανηγύρια και παζάρια.

(Λαογραφικός

Σύλλογος

Πολυδρόσου)



Μαχαιροποιοί



Μαχαιροποιοί 1

Χάρμαινα, η συνοικία των ταμπάκηδων της Άμφισσας

Η φημισμένη «Χάρμαινα» είναι η συνοικία της Άμφισσας στην οποία από πολλών αιώνων ήταν συγκεντρωμένα όλα τα εργαστήρια που ασχολούνταν με την κατεργασία του δέρματος (Ταμπάκικα ή Ταμπακαριά).

Η Χάρμαινα βρίσκεται νότια και σε απόσταση περίπου 500 μέτρων από το ιστορικό Κάστρο της Άμφισσας, ενώ στα δυτικά της και σε απόσταση επίσης περίπου 500 μέτρων βρίσκεται ο σημαντικός Βυζαντινός Ναός του Σωτήρος (του 11ου αι. μ.Χ.).

Η τέχνη της κατεργασίας δερμάτων (βυρσοδεψία) στην Άμφισσα υπήρχε πολύ πριν το 1600, καθώς σ' αυτήν αναφέρεται ο Άγγλος περιηγητής Dodwell, που διερχόμενος από την Άμφισσα, θαύμασε καταρχήν το μέγεθος των ελαιόδεντρων και του καρπού της ελιάς, αλλά και τα παραγόμενα χρωματιστά δέρματα που ήταν περιζήτητα σε όλη την Ελλάδα αλλά και εξήγοντο ακόμη προς όλες τις γνωστές τότε χώρες του εξωτερικού.

Η κατεργασία των δερμάτων γινόταν με το άφθονο νερό της πηγής της συνοικίας Χάρμαινας, υπήρχε δε διαδεδομένη η πεποίθηση ότι το νερό αυτό είχε την εξαιρετική ιδιότητα να προσδίδει στα δέρματα της Χάρμαινας τον χαρακτηριστικό ανεξίτηλο και στιλπνό κίτρινο χρωματισμό τους.

Οι ταμπάκηδες της Χάρμαινας χρησιμοποιούσαν κυρίως το γίδινο (κατσικίσιο) δέρμα. Η εργασία τους ήταν πλήρως χειρονακτική και πολύ χρονοβόρα, η δε κατεργασία του δέρματος ήταν φυτική και η δέψη του γινόταν με κύρια υλικά το βελανίδι και το ρούδι. Αξίζει να σημειωθεί ότι η φυτική αυτή κατεργασία έδινε στα δέρματα τη μοναδικότητα να παρουσιάζουν ιδιαίτερη αντοχή στη χρυσή γραφή. Αφού λοιπόν διαπιστώθηκε ότι τα δέρματα που τύγγαναν αυτής της επεξεργασίας (φυτικής) ήταν τα μοναδικά που διατηρούσαν ανεξίτηλα στο χρόνο τα χρυσά γράμματα, άρχισαν να χρησιμοποιούνται ευρέως στη βιβλιοδεσία και στις περγαμηνές, αλλά ακόμη και για τσάντες, πορτοφόλια, χαρτοφύλακες, για την εσωτερική επένδυση των παπουτσιών κλπ.

Η μεγάλη ακμή των ταμπάκικων της Χάρμαινας διατηρήθηκε μέχρι και το μεσοπόλεμο, ενώ μετά το β' παγκόσμιο πόλεμο και σταδιακά η συνοικία των βυρσοδεψών παρήκμασε εξαιτίας της δυναμικής εισόδου των πλαστικών υλικών που αντικατέστησαν το δέρμα στις περισσότερες από τις εφαρμογές του. Σήμερα έχουν απομείνει στη Χάρμαινα ελάχιστα εργαστήρια ταμπάκηδων που αγωνίζονται να συντηρήσουν την προαιώνια τέχνη τους μέσα στις καταιγιστικές εξελίξεις της σύγχρονης ζωής.

Η συνοικία της Χάρμαινας παρ' όλα αυτά, εξακολουθεί να ασκεί μια μοναδική γοητεία τόσο στους ντόπιους, όσο και στους επισκέπτες της. Τα μοναχικά και ατμοσφαιρικά σοκάκια της, τα ερειπωμένα παλιά εργαστήρια, η πηγή και τα παλιά πλατάνια, το γραφικό Τουλασίδι (κεντρικό κτήριο του οικισμού, παλιά κοινόχρηστος χώρος των ταμπάκηδων, σήμερα πολιτιστικός χώρος της Άμφισσας) συνθέτουν μια μοναδική στον ελληνικό χώρο γειτονιά, μεγάλης ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας.

Από το 1989 σαράντα δύο κτήρια της Χάρμαινας (παλιά βυρσοδεψεία - ταμπάκικα) έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα. Εξ αυτών τέσσερα ανήκουν στο Δήμο Άμφισσας

(νυν Δήμος Δελφών), ενώ τα υπόλοιπα ανήκουν σε ιδιώτες και κυρίως σε παλιούς βυρσοδέψες, κάποια δε από αυτά έχουν ήδη αναπαλαιωθεί και αναδειχθεί.

Στα εργαστήρια που λειτουργούν ακόμα ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να δει από κοντά τη διαδικασία, τις φάσεις και τα στάδια κατεργασίας του δέρματος, από την προπαρασκευή της βύρσας και τη δέψη έως τη μετάδεψη. Επίσης, θα γνωρίσει την αρχιτεκτονική του ταμπάκιου σπιτιού και τα εργαλεία του βυρσοδέψη κατά την εξάσκηση της τέχνης του.

(harmaina.gr)



Χάρμainera



Χάρμainera 1



Χάρμainer 2



Χάρμainer 3



Χάρμainer 4



Χάρμainer 5



Χάρμainer 6



Ταμπάκηδες



Ταμπάκηδες 1



Ταμπάκηδες 2

Οι καραβομαραγκοί του Γαλαξιδίου

Το Γαλαξίδι οφείλει την ακμή του στα ναυπηγεία, τους Ταρσανάδες: κατά τον 19ο αιώνα στα καρνάγια του Γαλαξιδίου κατασκευάζονταν τα πιο όμορφα και γερά ιστιοφόρα της Μεσογείου. Οι Γαλαξιδιώτες πριν από το 1700 και παρ' όλες τις πειρατικές επιδρομές που υφίσταται ο τόπος κατασκευάζουν μικρά καράβια, στην αρχή για τη μεταφορά προϊόντων μέσα στον κόρφο, αυξάνοντας τα αργότερα σε μέγεθος και αριθμό, δημιουργώντας έτσι μία καλή φλότα.

Η άνθηση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων ευνοήθηκε και από τον Αλή Πασά, για τους προσωπικούς του βέβαια λόγους, καθώς απέβλεπε στη δημιουργία δικού του στόλου. Μαζί με την Υδρα, τις Σπέτσες και τα Ψαρά τα καράβια του Γαλαξιδιού με τα έμπειρα πληρώματα εύκολα μετατράπηκαν σε πολεμικές φρεγάτες και πρόσφεραν

τα μέγιστα στον εθνικό αγώνα. Στα χρόνια του Αγώνα της Εθνεγερσίας το πυρπόλησαν δύο φορές. Η πρώτη ήταν το 1821 όταν οι κατακτητές εισέβαλαν στον οικισμό παρά τη σθεναρή αντίσταση του οπλαρχηγού Πανουργιά και η δεύτερη ήταν τον Μάιο του 1825 επί Κιουταχή, λίγο πριν ξεκινήσει η πολιορκία του Μεσολογγίου.

Μετά την απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό η ναυτική πολιτεία πασχίζει να ανακτήσει το χαμένο έδαφος. Οι караβομαραγκοί δουλεύουν ασταμάτητα και τα ιστιοφόρα αρχίζουν να αλωνίζουν τη Μεσόγειο, τη Μαύρη Θάλασσα, ακόμα και τον Ατλαντικό Ωκεανό μεταφέροντας εμπορεύματα.

Η ακμή δεν άργησε να έρθει. Στα μέσα του 19ου αιώνα οι Γαλαξιδιώτες εφοπλιστές διατηρούσαν ήδη μεγάλα ναυτιλιακά γραφεία σε όλα τα τότε γνωστά λιμάνια της Ευρώπης όπως η Οδησός, η Τεργέστη, η Μασσαλία, η Νίκαια, το Λιβόρνο. Τη δεκαετία του 1870 τα ιστιοφόρα τους ζούσαν μεγάλες δόξες και το Γαλαξίδι έγινε ο δεύτερος σημαντικότερος ναυτιλιακός κόμβος της Ελλάδας μετά τη Σύρο. Περισσότερα από 350 σκαριά συνιστούσαν τον εμπορικό στόλο του, ενώ 20 περίπου καράβια κατασκευάζονταν κάθε χρόνο στα ναυπηγεία του. Οι Γαλαξιδιώτες την εποχή εκείνη ίδρυσαν και ένα πρωτότυπο για τον ελλαδικό χώρο σύστημα αλληλασφάλισης σωματειακού τύπου των πλοίων τους, για να αντιμετωπίσουν την έλλειψη χρημάτων και κάθε δυσχέρεια που απειλούσε τον στόλο τους.

Στο κατώφλι όμως του 20ού αιώνα τα πράγματα άλλαξαν δραματικά. Τα ατμόπλοια πήραν τη σκυτάλη και εκτόπισαν σιγά σιγά τα παραδοσιακά πλεούμενα. Η βιομηχανική επανάσταση άλλαξε για πάντα τον κόσμο και στο σαρωτικό πέραςμά της βρέθηκαν τα περήφανα γαλαξιδιώτικα καράβια. Τα πανιά, το ξύλο και το μεράκι των παλιών ναυτικών δεν άντεξαν τον ανταγωνισμό. Οι λέβητες και οι προπέλες εκτόπισαν τα άλμπουρα και τα ξάρτια και η διάνοιξη της διώρυγας της Κορίνθου έδωσε το τελειωτικό κτύπημα. Μοιραία επήλθε ο μαρασμός. Αυτό που απέμεινε από τις μέρες της δόξας είναι αυτός ο υπέροχος ναυτικός οικισμός, ο οποίος ανοικοδομήθηκε επί Οθωνος και σήμερα τον βλέπουμε να στολίζει τα παράλια του Κορινθιακού Κόλπου.

(Από

το

διαδίκτυο)



Ταρσανάς 1



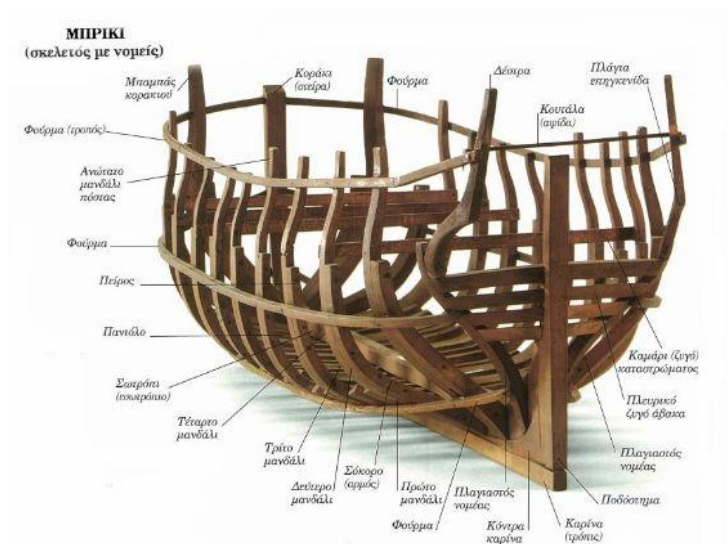
Ταρσανάς 2



Ταρσανάς 3



Γαλαξίδι



Γαλαξίδι 1



Γαλαξίδι 2



Γαλαξίδι 3



Γαλαξίδι 4



Γαλαξίδι 5



Γαλαξίδι 6



Γαλαξίδι 7

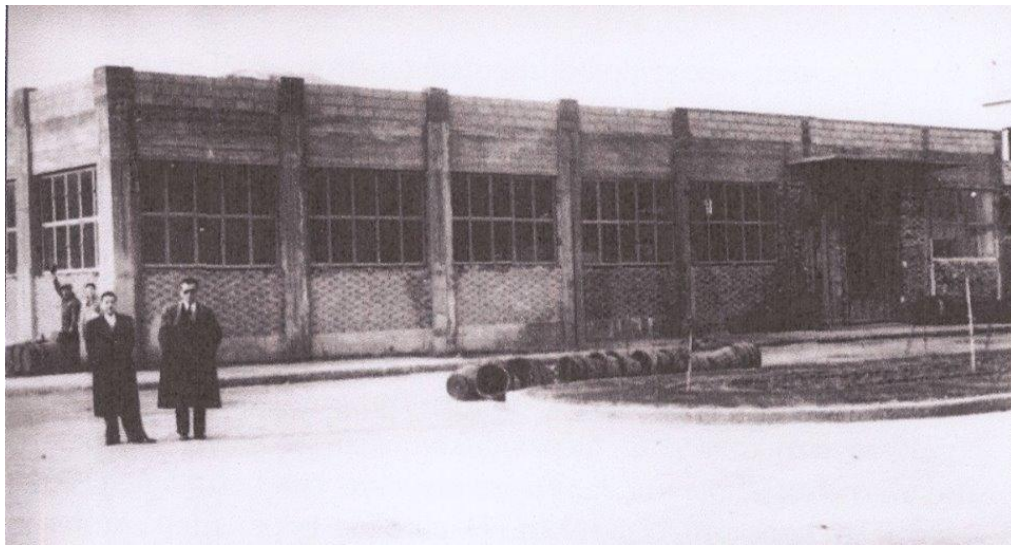
Οι βαρελοποιοί της Ιτέας

Η ίδια η δημιουργία και η ανάπτυξη της πόλεως της Ιτέας, υπαγορεύτηκε από την ανάγκη της εμπορίας της βρώσιμης Ελιάς του κάμπου της Άμφισσας. Αλλά και των επεξεργασμένων, στα ταμπάκια της Χάρμαινας, δερμάτων. Που πήγαιναν από το λιμάνι της Ιτίας, διά μέσου της θάλασσας, στα πέρατα της οικουμένης. Κι ενώ αρνήθηκαν την πρόταση του Κυβερνήτη Καποδίστρια οι πρόσφυγες του Μεσολογγίου – κυρίως Ηπειρώτες Σουλιώτες – να εγκατασταθούν στον ελώδη τόπο της «Σκάλας των Σαλώνων», προτιμώντας τα ενδότερα της Φωκίδας, κάποιοι διορατικοί παραγωγοί και έμποροι ελιάς, Άμφισσείς κυρίως αλλά και άλλοι από τους γύρω οικισμούς, ζήτησαν και πέτυχαν από τον Κυβερνήτη την ίδρυση της πόλεως της Ιτέας. Με το εξαιρετικό, από τότε παραδομένο, ρυμοτομικό της σχέδιο.

Η επεξεργασία της Ελιάς αλλά και του Λαδιού ακολούθησε και στη Φωκίδα στη μεταποίηση της, τη συσκευασία αλλά και την εμπορία της, από τις αρχές του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας, την εξελικτική διαδικασία που υπαγορεύτηκε από τη βιομηχανική ανάπτυξη. Έτσι τα φημισμένα βαρελάδικα της Ιτέας όπου κατασκευάζονταν οι ξύλινες κάδες αποθήκευσης του ελαιοκάρπου και τα ξύλινα βαρέλια συσκευασίας και εμπορίας της Ελιάς, έκλεισαν το βιολογικό κύκλο τους στα μέσα της δεκαετίας του 1960.

Φημισμένα βαρελοποιία στην Ιτέα κατά τον 20ό αιώνα ήταν του Μπήλιου, του Ελμαλή κ.α.

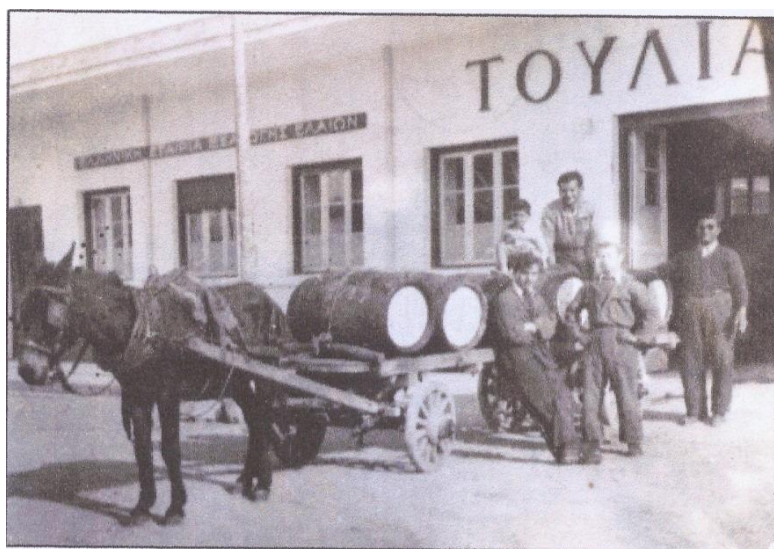
(Από το διαδίκτυο)



Βαρελάδικα



Βαρελάδικα 1



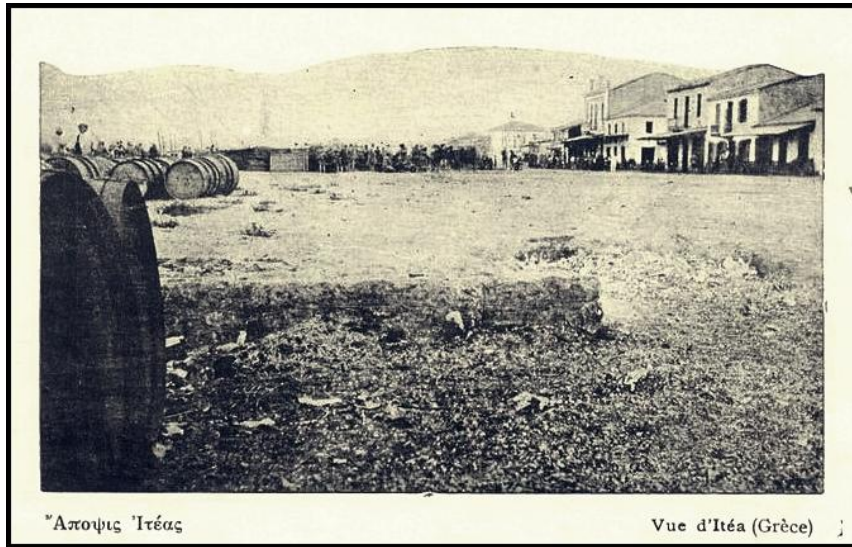
Βαρελάδικα 2



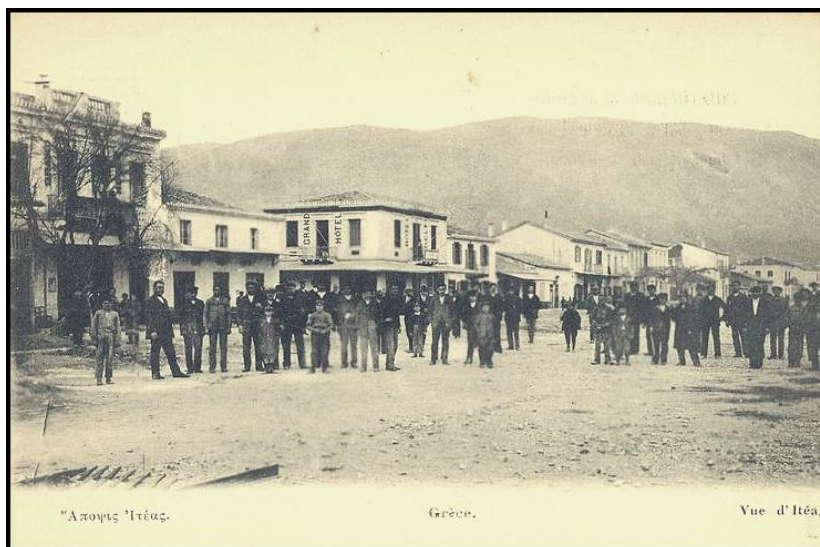
Βαρελάδικα 3



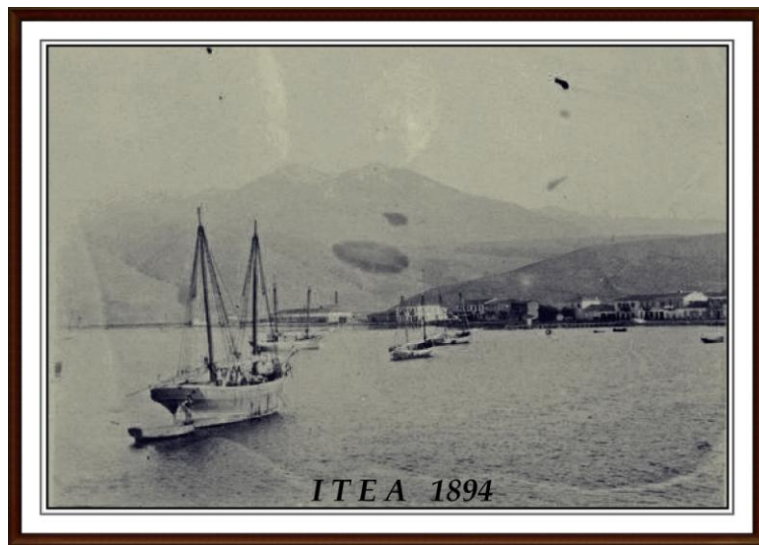
Βαρελάδικα 4



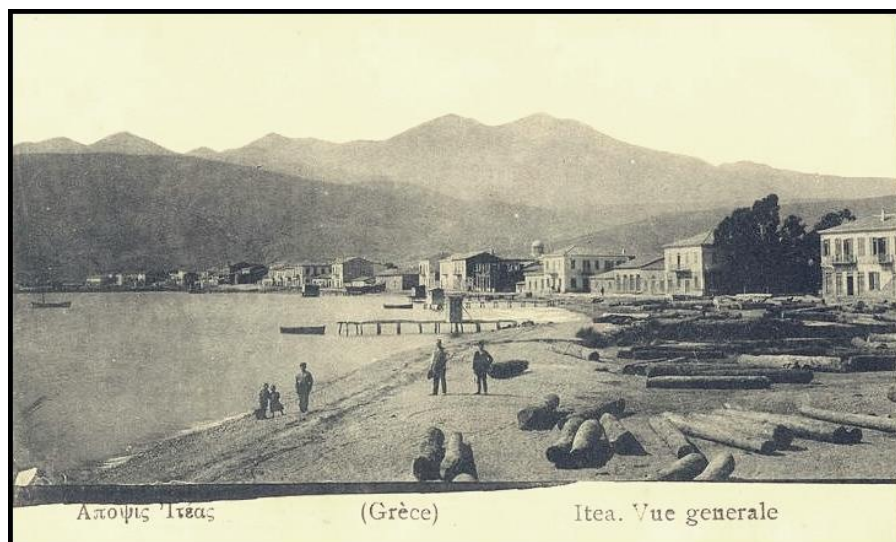
Βαρελάδικα 5



Ιτέα



Ιτέα 1



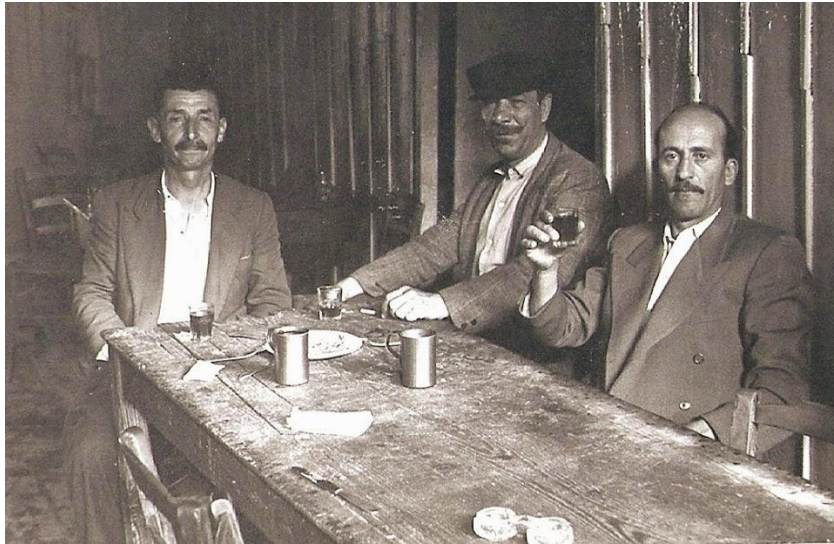
Ιτέα 2



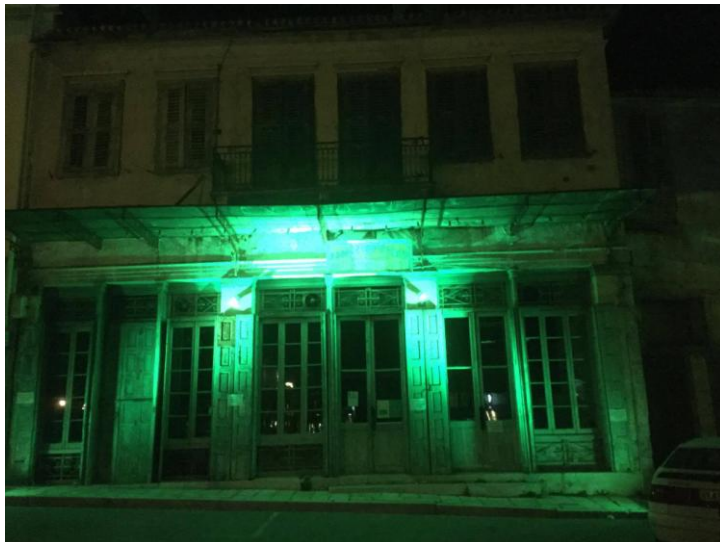
Ιτέα 3



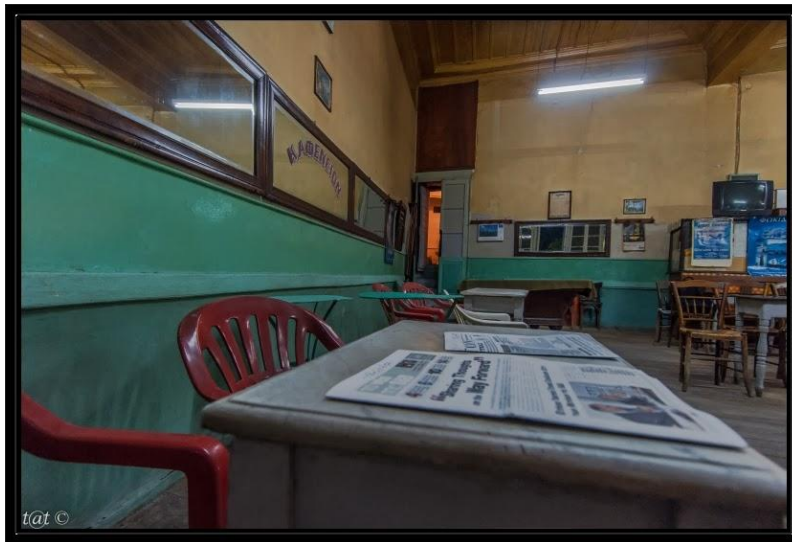
Άμφισσα Μεσοπόλεμος



Άμφισσα Μεσοπόλεμος 1



Μεγάλο Καφενείο



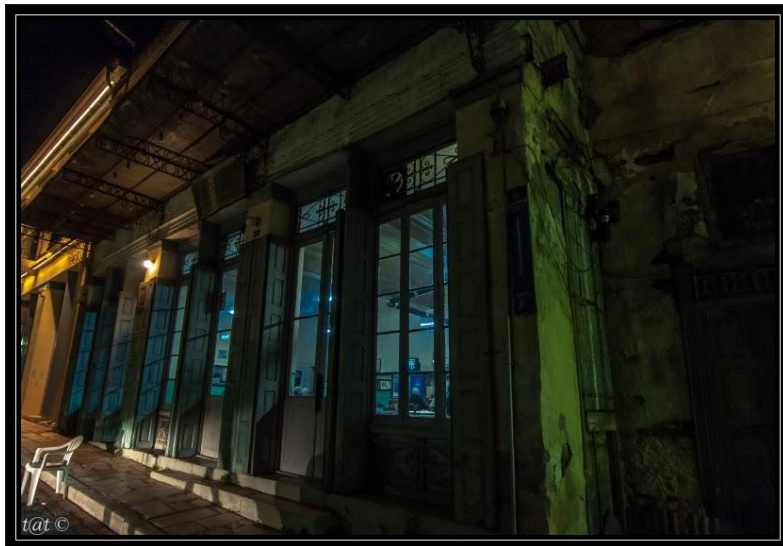
Μεγάλο Καφενείο 1



Μεγάλο Καφενείο 2



Μεγάλο Καφενείο 3



Μεγάλο Καφενείο 4



Μεγάλο Καφενείο 5